

Europeisk kod för idéburna organisationers medverkan i beslutsprocessen

Forum för det civila samhället – hur formas samhällsagendan?

2012-06-14/15

Ramverket - civil dialog i Europa

- * **National överenskommelser i 15+ europeiska länder**
 - * Frivilliga → offentliga och idéburna sektorn
 - * Definierar varje parts roll och ansvar, värderingar och principer
- * **Artikel 11 i Lissabonfördraget** → Dialog med EU:S institutioner → EU-politik = svensk politik
- * **Europeisk kod för idéburna organisationers medverkan i beslutsprocessen** → ett gemensamt initiativ från civilsamhället i Europa

Bakgrund

- * **Initiativ från Europarådets INGO-konferens**
- * **Idén väcktes ”Forum för demokratis framtid” Sigtuna 2007**
- * **Uppdrag till INGO-konferensen - ta fram en kod som definierar:**
 - * Mekanismer för idéburna sektorns medverkan i den politiska beslutsprocessen
 - * Former för deltagardemokrati
- * **Forum utsedd till huvudförfattare**
 - * Författargrupp: NCVO England, CNVOS Slovenien
- * **Rättslig bakgrund:** Ministerkommitténs rekommendation (2007)14 rättsligt status for NGOs i Europa

Syfte

- * Bidra till att **skapa förutsättningar** för ett **brett och fritt civilsamhälle** och **verklig medborgardemokrati**
- * **Målgrupper:**
 - * Civilsamhällets organisationer på alla nivåer
 - * Offentliga på alla nivåer

Process

- * **Arbetet leddes av författargruppen, stöd från Europarådet sekretariat för civilsamhället**
 - * Bygger på konkreta erfarenheter från civilsamhället på lokal/regional och nationell nivå i Europa
 - * Unik, gemensam ”kollektiv” författarprocess
- * **Regionala rundabordssamtal med civilsamhället i Stockholm, Penza, Kiev och Istanbul (2008-2009)**
- * **Webbsamråd 2008-2009**
- * **Koden godkänns av INGO-konferensen Kiev 2009 med stöd från övriga institutioner in Europarådet:**
 - * “Supported in a declaration”, **Committee of Ministers**
 - * “Clearly needed”, **Parliamentary Assembly**
 - * “To be promoted”, **Congress of Local and Regional Authorities**
- * 2010 → **implementeringen sätts igång**

Kodens struktur

Del 1 - politik

I. Introduktion

II. Syfte och målgrupper

III. Ramar för medverkan

- Parametrar inom det civila samhället
- Principer för medverkan → deltagande, tillit, ansvar och öppenhet, oberoende
- Villkor för medborgardeltagande

Del 2 - tillämpning

IV. Hur organisationer kan medverka?

- Olika nivåer för medverkan
- Steg i den politiska beslutsprocessen
- Övergripande verktyg och mekanismer med medverkan

V. Matris för medverkan

Implementering →

Del 1 - politik

I. Introduktion – stödet från Europarådet

I. Syfte och målgrupper

II. Ramar för medverkan

I. Parametrar inom det civila samhället:

- * Definition och värdet av sektorn:

- * “... bidrar på ett oundgängligt sätt till utveckling och förverkligande av demokrati och mänskliga rättigheter

- * ”... central funktion i deltagandeprocessen i ett öppet och demokratiskt samhälle...”

I. Principer för medverkan

- * Medverkan

- * Tillit

- * Ansvar och öppenhet

- * Oberoende

II. Villkor för medborgardeltagande

Del 2 – tillämpning

- * **Modell för hur man kan medverka**

- * **Tre kopplade delar:**

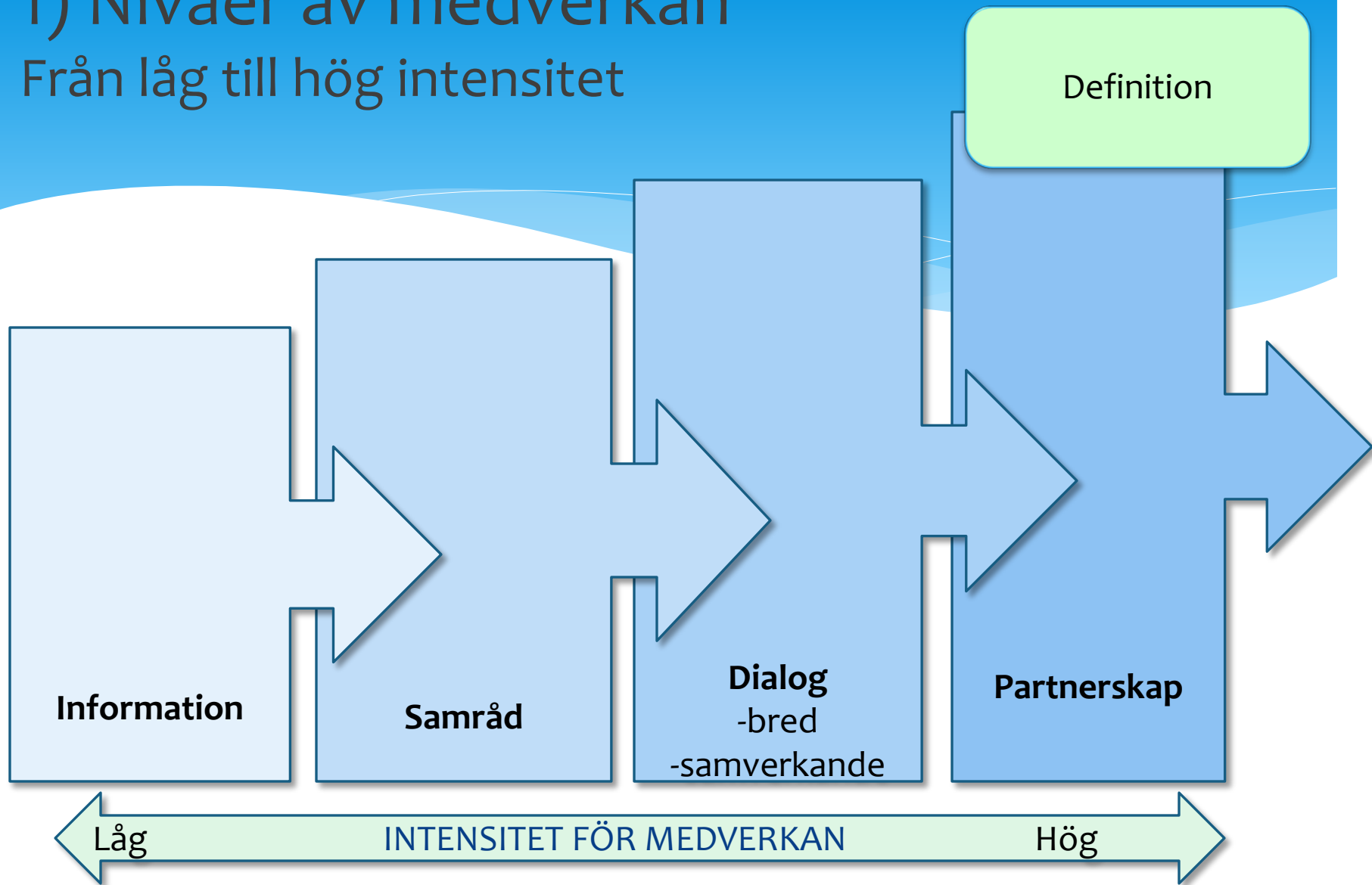
1. Olika nivåer för medverkan
2. Steg den politiska beslutsprocessen
3. Övergripande verktyg och mekanismer för medverkan → t.ex. Överenskommelserna

MATRISEN

1) Nivåer av medverkan

Från låg till hög intensitet

2) Steg i den politiska beslutsprocessen

Beskriver idéburna organisationers bidrag för varje steg:

- Förespråka - kampanjarbete
- Informera och medvetandegöra
- Expertis och rådgivning
- Innovation
- Tillhandahålla tjänster
- Bevaka och granska - "watchdog"

Beskriver offentligas ansvar för varje steg:

- Dela information
- Processer
- Resurser
- Lyhördhet

Ger exempel på användbara verktyg och mekanismer utifrån stegen:

- Information
- Samråd
- Dialog
- Partnerskap

Matris för medverkan i beslutsprocessen

Partnerskap						
Dialog						
Samråd						
Information						
Nivåer av medverkan						
-	Sätta agendan	Formulera	Beslut	Genomföra	Bevaka	Omformulera
Steg I den politiska beslutsprocessens						

Summering

- * Centralt att den togs fram **av civilsamhället för civilsamhället** utifrån ett verkligt behov
- * **Mottagits väl** av alla parter
- * Är **ett instrument** av flera – kan användas av alla typer av aktörer
 - * För idéburna sektorn: kartlägga processer, inspirera nytt arbetssätt/metoder, struktur för arbetet...
 - * För offentliga: utvärdering av relation med sektorn, inspirera till nya arbetssätt, översyn av sektorns bidrag...
- * Exemplifierar den **komplementära roll** av representativ och deltagardemokrati
- * Påvisar civilsamhällets **nyckelroll** i öppna och starka demokratier
- * **Arbetsprocessen i sig själv unik** → byggde tillit, nätverk och konsensus
- * Utmaning → resurser för **implementering**

Implementering – vad sker nu?

- * Implementeringsstrategi godkänd i Kiev 2009 → delansvar INGO-konferensen
- * Nationella strategier i olika skeden → Sverige: Ungdomsstyrelsen, Forum m.fl.
- * Samarbeten med Europarådet, EU och europeiska parter
- * Dessutom individuella initiativ i Europa, några exempel:
 - * **Slovenien:** Regeringsstöd till omfattande implementeringsprojekt med manual, webbsida, diverse event på nationell, regional och lokal nivå för koden
 - * **Ukraina:** Koden används i kurser för ledare i sektorn och i relationen med riksdagen
 - * **Turkiet:** Används som ett informellt stöd för regeringen i relation med sektorn
 - * **Frankrike:** Sektorn använder koden i samarbete med lokala myndigheter
 - * **Kroatien:** Koden stöds av och används av ambassadörerna i relation med sektorn
 - * **Makedonien:** Koden ingår i att bygga samarbete mellan offentliga och sektorn
 - * **Lettland:** Koden har presenterats till regeringskommittén och statssekreterarna. Matrisen har testas på lokal nivå
 - * **Kosovo och Albanien:** Sektorn och regeringen använder den som stöd i omstrukturering av sin relation
 - * **Azerbajjan:** Ideella sektorn använder den som stöd i sitt arbete

Tack!

Mer information:

http://www.coe.int/T/NGO/code_good_prac_en.asp

ariane.rodert@socialforum.se